

ბავშვთა ღირს

თვე	მან.	კოპ.	ბან.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცაღვე ნომერი — ერთა შურა

ივერი

განჯის დასავლეთ და ცენტრალურ რაიონებში დასახლებულ ენა მკვლევარებში; თითო რედაქციის ფუნქციონირება, ექსპლუატაცია, თ. ვარსკვლავის მკვლევარების, თ. გრუნდის სხვადასხვა, ურთიერთობის განხორციელება, თ. გრუნდის სხვადასხვა, ურთიერთობის განხორციელება, თ. გრუნდის სხვადასხვა, ურთიერთობის განხორციელება.

ესი განხორციელება ჩვეულებრივი სტრუქტურის რედაქციისაა.

1877—1889

საპოლიტიკო და სალიტერატურული გაზეთი

1877—1889

ტფილისი, 1 სექტემბერი

ადამიანის გული ქვად გადამიქცეოდა და ხაყის მოკვლევიდა, სიბრალეული მოძქეი ადარა მესტრავ და ადარავის და უსამართლობა გულის არავის ატყენდა, რომ დრო და დრო, ხან-დან-ხან მინჯ არა ვხედავდეთ მავალითს უნჯგარობისას, წმინდა ცხოვრებისა და მოდგმითისას, მოკვასთა და მოძქეთა სასარგებლოდ, საკეთილდემოდ. უმრავლესობა ისეა ჩამბული ცხოვრების წყრილობაში, თავის სასურთის არსებობას ზრუნვამი, რომ სხეულისთვის ადარა სკაღლისა, სხვისი ტყვიადი და ვაგბა ადარ ესმის. ხშირად დადგება ხოლმე ისეთი დრო, როცა კაცური კაცობა, ადამიანური გრძობა საწილითი საქმენდობა და როცა მთელი ერთი, მთელი ქვეყანა და მთელი კაცობრობა-ცეკ გულის იმობს სხვათა თანგრძობისათვის, უკრს იუკრებს და არ იმპენს სხვათა ტანჯვა-გაგბებს და მხოლოდ სასურთის არსებობისათვის, სასურთის სარგებლობისათვის-და იბრძვის და მოქმედობს.

უკრის და მონაბის მიძიმე უდვედ ქვეშა ჰყენვის. სახელი ანეთის თითო-ორადოა დიდ-ბუნებოვანის კაცისა უდვედ ამისთანა ხაღბს ენაზე აყერია და ქვედა ასე დაწარული ერთი სასოებითა და ნუკემით შესქეპვის, როგორც თავის მფარვედ ანკეთო-ზებს. ასეთი მანუკემებელი და მფარვედი ანკეთო-ზის დღეს ბევრისათვის სხვათა შორის დედი მოხუცებულთა ინგლისისა, სახელოვანი გლადსტონი იმის შესქეპვითა და ვაგბეს სსოებით ბოლგარია, იმის შესქეპვის დღეს ნუკემით ირდინ-დის, კრეტი და, ასე ვასინჯეთ, ოსმალეთის მომბობა-ცეკ.

ბოლგარიის და მის დაწარულის ყოფა-ცხოვრებას ოსმალეთის მომბობაში პირველმა გლადსტონმა მოქცევა გაგულ-ქვაგულებს ქვეყნის უკრადვება, პირველმა ამ დიდ-ბუნებოვანმა „გაუწია სარგებლობა და ექმნა მთავად განათლებული ევროპის წინამძე. გლადსტონმა პირველმა გაუწია თავისი ძლიერი მომხრეობა ირდინდისა და გლადსტონზე პირველი ცერა-ჩრდელა დღეს ოსმალეთის ქრისტიან სოხობა-ცეკ.

როპის დიდთა სხეულმწიფეობითან ერთად — ძალი დაატანოს ოსმალეთს, მესარეულობა მან ბრედონის ხელ-შეგრულობის გააწვევტილება ოსმალეთის სომხეთის შესახებ.

იქნება გლადსტონის სარგებობა დღეს სომხეთის მდგომარეობა ვერ განაგაროს, იქნება ვერომა, თავის საქმეებ თუ ედამდე ავბილი, ისე ვერ შესძრას ამ სარგებობა, როგორც 1870 წწ. ბოლგარიის გამო შესძრა, მაგრამ მიიწე დედი ნუკემია, რომ ქვეყნმა თავისი უკრადვება მიპარება ქრისტიანე სომხეთის გატარებას. შეიძლება, თუ დღეს არა, ხვალ მოიცავლოს ვერომა ამ ამისთვის და, გლადსტონისთანა კაცის გაგვინთა, ისეთივე საქმე დაჭმართოს ოსმალეთს, როგორც ბოლგარიის შესახებ დაჭმართა...

იმითამ, რომ სხვა-და-სხვა ქართული სიმღერა და გალობა უდვედ დადებულა ნოტებზე, ხოლო ამ ნოტების სწავლა უნდა. ამას ვარდა სკოლებში შემოღებულა ნოტების სწავლება და ეს სწავლება, რასაკვირველია, უფრო გაივლილება, როცა სახელმძღვანელო ექმნება სკოლას. პატივცემულ ავტორს, მამა ი. შარაშიძეს, უკვე გადაუცია თავისი სახელმძღვანელო და-სახელწოდება.

* ბაქოვან მოსულელები გეოტოპონებენ, რომ მარიაპოლისის 26-ს, საღამოს 9 საათზე, უჯარის საღვტრს ახლოს ოთხი შვიარღებული თათარი დასცმა გზის ყარაულს ვასა ძარცვავდა ავაზაკებს მოუწოდებით თოქით დარობა ყარაულისა, მაგრამ ამ დროს გამოუვლია მატარებელს სასაფრთხეოდ ავაზაკები, კისტის თი ყარაული ვილცა აუფანს ილიცია, რომელიც ძალიან ყოფილა წინა-ცემი და ამავე მატარებლით ბაქოს რაიონის გზის სადავლიყოფოში გაუგზავნიათ.

ტომაც თერძებს მაკარა შეიღებსა და იმათ ამხანავს გამოუვლით ტანის-საქმელი, უყრინით პირზე ჩამოსავარტული სავანებოდ დახატული სხე, შემოურტყმით ხანჯლები, დახალულან სურამის მუხის ხელს ქვეშ და დაუწყათ ღრაჯი დეარა შეიღისათვის. ღამის პირველი საათია. ბოგირზე მოდის ბავა ბუქით ციკა ჯინჯინა შეიღო. ცემიან აქეთ-იქედან ჩასაფრებელი ავაზაკები, კისტის თი თქმის ერთიანად მიანჩენ და როდესაც ბარბაცობას დაიწყებს დაქრილი კაცი, უყრინდგან გააქანებენ ხელ-ახლად ხანჯლებს მკვლელები და ზურგადგან მუტლადე გამოსწვლადე. საწყალს ჯინჯინა შეიღოს უყრინ შეიღო და იმას-კი თათის მკვლელები ემეველან, გაქტულიყო და ყვირილი მოეყოლა. მკვლელები იქვე მიწარე სურამულსი ჩავარდნილიყენენ და სისლიან ვესსაქმელებს ვარცხას მოედნობენათ, მაგრამ ეს არ დასცალადი და მოულოდნელად სურამის მოლოცის ხელში ჩავარდნენ. ამ შემთხვევაში სურამელ ყოფილად მოქცეა სურამელი მამასახლისი, ნიკო ქიმე-რიძე, რომელმაც საქარად დაიჭირა და გათოქა ავაზაკები: „რას აქეთებთ ამ დროს აქა, ქმარელებო? ეკითხება ქიმერიძე — არაფერისა, ვთქვახა-ბოთო, უპასუხებენ მკვლელები. „ქვის მეთვე შეგი ყოფილასო“. ეტყვის მამასახლისი და კიდევ გაათოქინებს. საწყალს ჯინჯინა შეიღოს ჯინჯინო და ათი თომანი ფული ჰქონდა თურქმე, მაგრამ მკვლელებს ჯინჯინა ამოღება და წაღება ევლარ მოგწორო. ამ ნაჩრად ავაზაკებმა მღღარის დეარა შეიღოს მაგერად მოკლეს საწყალი ციკა ჯინჯინა შეიღო და დეარა შეიღოს ეს ბედი არ ასცდებოდა, თუ რომ ამასც ამ ხილდემ გამოეცოლო წოდს სურამში სამი კაცი მოკლეს. მკვლელები, ერთის გარდა, ევლა სწობილია. ის ავაზაკი, რომელმაც ამ გახვზულზე სურამის ტყეში სოფელში მოსარეული ტყინარი იქონი მოკლა, ვერ აღმოუჩინათ და ვერ დაუქვრიათ.

ახალი ამბავი

* გუმწი, 1-ს ამ თვისისა, ღილი ჩამოვიდა ტფილისში ვაკეისის მთავარ მართებელი თავ. ა. მ. დონ-დუკო-კორსაკოვი, რომელიც მარიაპოლისის 30-ს თიანეთს გამეზავნა.

* ხაშურა: ავ-კაცობა და ავაზაკობა ჩვენსკენ თუ მატულობს, თორემ კლებით-კი არა კლებულა. ამ თვისის 27 — 28-ს, ღამით, ღუქანი გაუტეტეს ივანე აბზინიძეს. ქურდებს წაუღიათ 400 მანეთი ფული, მუხის თუმნის ვერცხლის ქამარი და სხვა ნივთები, ზარალს ეცხსათს მანეთისას აზნობა პატრონი. ამანავებმა ექვი მიტანეს ერთს თათარზე, რომელიც ამ შემთხვევის შემდგე ხაშურადგან გაქცა. ამავე ღამეს ქურდები მიხლებენ რაიონის გზის მოსასასურეს კორსაკს, მაგრამ დროზედ შეუწყეს და გაქცეულყენენ. ამ დღეებშივე, სახელდობრ 22-ს ამ თვისისა, ღუქანი გაუტეტეს ზედ პირველ ქუჩაზე ოქრუა ბერიას. ღუქინდგან წაუღიათ მთელი „ქატარაკა“, რომელიც 15 მანეთამდე ფული ყოფილა. ამისთანადე ორასის მანეთის ექვსიღობი წაუღია. როცა ამ ამბებს ვცერთ, ხაშურში ერთი ყვირილი და აღიაკითი ასტყდა: ერთმა თათარმა თივისივე ამანავა თათარივე დასქრა ღამით სამს ადგოლას.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* როგორც ვაგვეთ, შაჰს უკანასკნელად ყოფნის დროს ტფილისში ტფილისის სარკისის ღილის თანაშემწე მირზა-მამედ-ბეგისთვის უწყალობებია წოდება ხანისა და პოლოკო-გინის ხარისხი ყვითელის მღვტით მარჩედ.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ამ თვისის 20-ს ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისლის სამართლის განყოფილებაში დადუნიწავთ განახილველად მეტად საყურადღებო საქმე ივანე ფილიპის მის კონკონსა, რომელმაც შარშან წამთარს ღიონში დაარჩო თავისი მუელდემ, ბარბაზე კონკი.

* ოსურგეთი: არ იქნა და ვერ მოკრით ქურდობასა და ძარცვა-გლეჯას. დღე არ ვადა, რომ არ დაგროვო: წუხთობის ამა და-ამ კაცს დასცემიან თავწელ და ესა-და-ეს წაუღიათ, ამა-და-ამისთვის ხარი და ცხენი მოუპარათო და სხვანი.

ის ბატონები და დაუწყიათ საყრდენი გატეხა. ამ დროს დასცვიან თავზედ დარაჯები და ამკატარა დიდი აჯალმანაო, რომელიც გათავებულა შემდეგით: ყანაღებს ორის დარაჯისათვის თოჯი უკრათ, მესამესთვის თოჯი წაუთრებენ და გაქცეულან. დარაჯისთვის შემწეობა არ მოუტყლიათ, მაგრამ ერთი მანძი მომკვდარა.

რაჭა: ქუთაისიდან რაჭაში ოარი გზა მიდის, ერთი გზატკეცილია და მივსება რიონის პირს და ციკვა-ვაძე მიდის. ამ გზაზე ახლა ფსატკ დაიარებ; მეორე გზა რიონისა ქუთაისიდან ტყბულამდე. ამ გზების შეკეთება უნდა ჩაითვალოს იმის მიზეზად, რომ რაჭის წყლებზე, უწყრაში, დიდ-ძალი ხალხი მოვიდა წელს. თუ შემდეგ თითონ წყლებზე შეკეთდა რიგინად, რასაკვირველია, კიდევ მეტე ხალხი მივსება.

ამ ზაფხულს ექიმი არა გვეყოლია, ეს მით უფრო საშფაობარა, რომ რაღაცა საკვირველი სენი განაღ ჩვენში: სიფულე ბოგუაში ერთს ბავშვს გაუსიდა ცერი და კინაღამ მოკვდა, მეორე-მესამე დღეს იმის დღას გაუსიდა თითი, გაუშავდა და ერთს კვირზე მოკვდა. დამარხა თუ არა უკარა კოლი, იხსალ გაუსიდა ხელი და მესამე დღეს გაყუდა თავის ცალს. შემდეგ სოფ. ღარში ერთი მოკვდა ამ წინააღმდეგ, როგორც მოგახსენეთ, ექიმი არა გვეყვს და სხვა-და-სხვა სოფლის მკითხველმა მოითხეს ხელი.

აქაიამდე: საქონლის კირი თანდათან ერთდრდება და ღამის არის მოიღოს შიშის მხარეს, მიღლომ (ვაზის ობაზე) თითქმის სრულიად ჩამოაყვითლო ენაში, მტყეანი და ცვიდა და წელს მოსაქალაქე ავაკუბინა ხელი.

31-ს აგვისტოსს მეორე განყოფილებაში, მუხრანის სახლში, დარაჯისი თავი მოიჭრა ტფილისის მიქალაქის სპირიტუალის ცოლმა, ვაჟია ივანეს ასული.

სამართალის დღეოვლი

შავი ფულები 1) მთავრობის განკარგულებით 1810 წელს სსპორბობა კურსის გუბერნიის მხარის ქალაქ ბელგოროდში საქართველოს დიდოვლი მართაში.)

1) ეს საყურადღებო შერეული ბანკიონის დადგენილება რუსეთის ისტორიული ურნაბლი, სახელდობო "Исторический Вестник" შ.

2) დიდოვლი მართაში (სხული ციციშვილის) იყო მუდღე უკანასკნელის საქართველოს შეიხის, გიორგი XVIII-ის, დიდოვლის დაბრუნების გენერალ დაზარაფის მოკვდა და იქნა გუგუზი რუსეთში თავად პავლე დიმიტრის ძის ციციშვილის მიერ (მანდილოსანი შაჰარ-მარტოშვილი) 19 აპრილს 1803 წელს, როგორც ენაში ციციშვილი. ამ შემთხვევის გამო მართაში დაიჭრა საგან-ობიანგ, მაგრამ მკვრამ შაჰარ-მარტოშვილმა არ იქნა იმის დროებით დატოვება ტფილისში მისი იმანდ და ახალგაზრდა დიდოვლი გაისტუმრა უფრო ქვეყანაში, უფულე პატივით და დროისთვის მოკვდა. გენერალმა ი. დიმიტრი შაჰარის ძემ ორდინანამ (მაშა მოიქცა გრაგოლი ორდინანამის) და უწყევლი დიდის სიბრძნისათვის გადასცა მართაში ციციშვილის შვილს და ჩამოაქცა მოკვდა. კონსტანტინე ბანს პროტომოპოსტ, რომელიც მას დიდოვლის დიდოვლი ორდინანამი, იქნა მართაში გადაყვანის პუღვარაღის დედათა მონასტერში, სადაც დაკურთხა.

განდენილ დიდოვლის ყოფი-ცხოვრება ბელგოროდის დედათა მონასტერში იყო უფრული და უწყევლი. მაგრამ ყველაზე საშფაობარა ის იყო, რომ დიდოვლი მართაში თავის დროაზე ეცრ იღებდა ჯამაგირს. სამის წლის განმავლობაში ბელგოროდის ხაზინადარს მხოლოდ სამჯერ მიუტია დიდოვლისთვის სრული თეთის ჯამაგირი 250 მ. შ., სხვა თეთვებში კი უზაზენიდა ხან 100 მ., ხან 150 მ. და ძალიან იშვიათად 200 მ. საქართველოს დიდოვლი მართაში ძალიან სწყუხდა და ნაღვლობდა, რომ ამ სიკორლის ჯამაგირით არა ხერხდებოდა, რაგინი ცხოვრება, მით უმეტეს, რომ მეფე ფულს სრულდებით არ იმეტებდა ხაზინა და თუ ათასში ერთხელ ამდღედენ ჯამაგირში შეეფულს, იმანთი სკოტის... ჯამაგირში შევიდოვლის მაგიერ რაღაც დაფთვითლ ასი-გნაცების მაძლევენ, სიოდა დედოფალი მართაში კურსის გუბერნატორთან თ, პროზორიკისთან: წინათ ბლომად მაძლევენ შეეფულს, ცხელაკი თვითონ ეცხადა ცხედა. შავი ფული-კი ძალიან საჭიროა ჩემთვის, სახლის რიგინად შეხანახად, ვასათ-ბობად, მოსახსნურების ვასატურებზე და დასამეღ-საქმელის სასყიდლად მაზარშია. დიდოვლი მართაში ისე ეპირებოდა ცხოვრება ბელგოროდში 1810 წელს, რომ იძულებული ყოფილა მიეღო-და-მოეღო სულ მხოლოდ თეთის ვერცხლფულაბა ქ. ხარკოვში და ისე ეცხოვრა. მაგრამ ეს ფულიც შეუძლებელია, სწერს დიდოვლი გუბერნატორს: და ეხლა არ ვიცი რითი ვიცხოვროვო. აგერ ორი თთვეა ჯამაგირი არ მიმიღია და თუ ჩქარა არ მომაშეუდო, შიმშილით სიცილი-ლი მომივლია. დიდოვლი გველ-რებოდა გუბერნატორს, უბრძანაო ხაზინადარს, რომ ჯამაგირი აძლიონ რიგინად ზოგი შეეფულად და ზოგიც მავარ ასიგნაციებით დაფუთ-თილის ნაკვალად. თვადამა პროზო-როკისძემ მისწერა სახელმწიფო პალატას, რომ ეძლიათ მართაშითვის ჯა-

დეპეშა

31 აგვისტო

პეტერბურგში. დღეს გამოცხადებულა სამხედრო უწყების კაცთა სია, რომელთაც უმაღლესი გოლო ენობათ. სხვათა შორის ენობათ ბრალიანტის ნიშნები აღუქსანდრე ნევე-ლისა: ვარშაგის სამხედრო ოლქის უფროსის თანაშემწეს მუსთან პუშკინს და მეფეთ საარმიო კორპუსის უფროსის ცისიტუნოვს; ბრილიანტის ბე-ჰედი ხელმწიფე იმპერატორის სურათით-ციონის სამხედრო ოლქის ჯარების უფროსს კანცკის; ორდენები: წმ აღუქსანდრე ნეველისა—მარტის გენერალ-გუბერნატორს ბარონ კარფს, ციციის სამხედრო ოლქის ჯარების უფროსს დრაგომიროვს, საარმიო კორპუსის უფროსს: მე-10-ს დანდე-ვილს, მე-13 გრაფ ტატუშევს, მე-12 ზევიცს, გენერალ-გუბერნატორებს: ირკუტსკისა— გორკიენს, თურქესტანისა—როზენბახს და ბრეს-ტლიტის უფროსს კომენდანტს—ცი-ტოტის; ორდენი თეთის არწივისა: კიევის ციხის კომენდანტს ჩემერზინს, უფროსს მეექვსე საარმიო კორპუსისა კულუბაევს, კვიტის დივიზიის უფროსს: 29—მირკოვს, 9—მა-ქსიმოვიკს, 13—გლინიციკს, 5—მაქსიმოვიკს, 38—გუბინს, 18—სტო-ლოტოვს, 17—დომიტროვიკს, 15—სკალონს, მე-4 საკავალერიო დივი-ზიისა—სტრუკოვს, თერგის მარტის უფროსს სტეკოვს, მე-4 მსარაგულ-თა ბრიგადის უფროსს ბარონ არნს-გოვენს, მე-2 საკავალერიო ბრიგადის უფროსს პეტროვიკს, მოსკოვის სამხედრო ოლქის არტილერიის უფროსს შეპელიკს, გენერალ აღიუტანტს ჩერევენს, მთავროს შტაბის უფროსის თანაშემწეს მირკოვს და ერენის გუბერნატორის შალიკოს. ორდენი წმ. ელადიმერისა მეორე ხარისხისა ენობათ: კიევის გენერალ-გუბერნატორს გრაფ იენატოვს და სამხედრო გუბერნატორს ტერეჟინს მარტის კოროლიკოს. ენობათ გენერალ-ლე-იტენანტობა: ქუთაისის სამხედრო გუბერნატორის გრაზმანს, გუბერნატორს გერჯისას თავ. ნავაშვიტს, პეტრა-კოვსკისა კომპაროვს და ბესარაბი-ისა კონსტანტინოვს.

სამარა. გულში მთავრობისა და დიდ-ძალის ხაზის თანადსწრებით აუკრთებს დიდის აშხით ძველი იმპერატორის აღუქსანდრე მეორისა ძეგლი ქალაქში თავის ხარჯითა და შე-მოწირულებით ავაო აკადემიკოსის მერვედის პროექტით.

სამარა. იმის გამო, რომ აუკრ-თბეს ძველი იმპერატორის ბუტე-სანდრე მეორისა, ცანკოვისტებ-მა თეანთი მომხრეები მიიწვიეს ტა-

ძარში, რათა საერთო დებუმა გავე-ზენათ სამარის ქალაქის თავისთვის. ხალ სახელმწიფო პალატამ მოახსენა გუბერნატორს, რომ დიდი ხანია ბელ-გოროდის ხაზინაში შეიის ფულისა და მავარის ასიგნაციების სხენება ალარ არისა.

დეპეშა

პეტერბურგში. უმაღლესი ენობათ ორდენები: კავკასიის სამხედრო ოლქის ადგილობრივი ჯარების უფროსი დუდინსკი—თეთის არწივისა; წმ. ელადიმერისა, მეორე ხარისხისა—სა-ოლქო ინტენდანტს იანოვსკის, კავ-კასიის უზახაზის მეორე დივიზიის უფ-როსს ლეონოვს, 39 კვიტის დივი-ზიის უფროსს ფონ-შაკს, კავკასიის სა-არმიო კორპუსის არტილერიის უფ-როსს პარჩევსკის, ზელდინს, რომელიც ირისტება კავკასიის ოლქის ჯარებში, კავკასიის საარმიო კორპუსის შტაბის უფროსს ფრეზეს; წმ. ანასის პირვე-ლი ხარისხისა—სამხედრო სატოპო-გრაფიო განყოფილების უფროსს კავ-კასიის სამხედრო ოლქისას ქვანოვს, ტფილისის კადეტის კორპუსის დირექ-ტორის ოსტროგოვს და კავკასიის გენერალ-გუბერნატორის საარტილერიო ბრი-გადის უფროსს ვალაფეევს.

1 იანვრისთვე

ქიმი. მემკვიდრე ცესარევიჩი მო-ვიდა აქ საიმპერატორო იანტო „ცე-არევიჩი“ 31-ს აგვისტოს ნაშუადღე-ვის სამს საათსა და ნახევარზე. ბა-ტარიები და სამხედრო გემები ზარ-ბაზნის სროლით მივედნენ, ნათ-სა-დგურზე იმის უმაღლესობას მიეგება აღმართი, ოდერკრები კილის ვანი-ზონისა და ბაიონი გონდოლია, რომ-ელიც პეტერბურგადან მოვიდა, რა-თა მისს უმაღლესობას ჰხდებოდა.

ყველა შემნაბა დროდებით იყო მორ-თული. იმისი უმაღლესობამ ოთხს საათსა და 35 წუთზე წვიდა პანო-ვერს.

მშენებელი, 31 აგვისტო. დღეს უმაღლესს აქ ჩამოვიდა მამი სპარსე-თისა, მონასტრის კარბებთან მიეგება უმაღლესი სამხედროლოება. მგალო-ბელთა ხორამ იგალობა ჰიმნი, რომ-ელიც ამ შეთხვევისათვის იყო შე-თხული, არბიხისკობისა წინამძღო-ლობით მამი წვიდა ტაძარში, სა-დაც მიეგება კათალიკოსს მავარი. გზა წითლის მუდით და ყველგე-ბით იყო მოუხნილი. მავარი სტევა-მაოხსენა და უთხრა: დარწმუნებული ვარ, რომ ყურადღებას ათხოვებთ სპარსეთის ქვეშევრდომ სომხებზე. შპამი სინარული გამოაცხადა იმის გა-მოს, რომ მეორედ ეხილეთ ათას ხუ-თისა წლის ძეგლი; თავისი პატივის-ცემბა გამოუცხადა პატიარაქს და სთქვა, რომ ყოველთვის დიდს ყურა-ღღებს ეთხოვებ ჩემს საყვარელს სომხებსაო.

განხილვანი

წერა-კითხვის საზოგადოების წინის მალაჩინა

მილო ვასასყიდლ სახად წიგნები: დღ, კრებული, გამ. აღ. ვარსენაშვილის მიერ, 50 ქართული გამომცემი (ქუთაისი) მოლოვია და სინტაქსი, შეთხული და გამოცე-მული თ. ვორდანიან-გან 55

დონიშადა შაჰარში და ისტორიკა ქართულ წიგნის მავაზებში სახად ლე-ტერატურული გრუპული: „ტელა“

გამოცემული აღ. ვარსენაშვილის მიერ. ფასი 50 კაპ. ენაც სურს სტატიის დაბეჭევა შე-ხედავ კრებულში, უნდა გამოცხადდეს ხელთ. ნაწერი ქუთაისში ამ აღრეით: Дворницкое училище, Алек. Гарсванову. (5-3)

სეყიდა წერა-კითხვის საზოგადოების წიგ-ნის მალაჩინა

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'სტალინის წიგნი რუსულ ენაზე' and 'ГРУЗИНСКІЕ ПОЭТЫ'.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists names like 18129, 18181, 326, etc.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists names like 9380, 4794, 2340, etc.

პეტერბურგის ბირჟა, 25 მარტობა.

Table with 3 columns: Name, Amount, Total. Lists names like შო-მანაიანი ოქრო, ტამოვის ეკონომი, etc.

განხილვანი

წერა-კითხვის საზოგადოების წინის მალაჩინა

მილო ვასასყიდლ სახად წიგნები: დღ, კრებული, გამ. აღ. ვარსენაშვილის მიერ, 50 ქართული გამომცემი (ქუთაისი) მოლოვია და სინტაქსი, შეთხული და გამოცე-მული თ. ვორდანიან-გან 55

დონიშადა შაჰარში და ისტორიკა ქართულ წიგნის მავაზებში სახად ლე-ტერატურული გრუპული: „ტელა“

გამოცემული აღ. ვარსენაშვილის მიერ. ფასი 50 კაპ. ენაც სურს სტატიის დაბეჭევა შე-ხედავ კრებულში, უნდა გამოცხადდეს ხელთ. ნაწერი ქუთაისში ამ აღრეით: Дворницкое училище, Алек. Гарсванову. (5-3)

სეყიდა წერა-კითხვის საზოგადოების წიგ-ნის მალაჩინა

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'სტალინის წიგნი რუსულ ენაზე' and 'ГРУЗИНСКІЕ ПОЭТЫ'.